

КРЕАТИВНЕ ПРОСТОРОВО-ПРЕДМЕТНЕ СЕРЕДОВИЩЕ ЯК ФАКТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Рибка Н.М., Гусак Д.В. *(Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна)*

Євроінтегративна політика України вимагає суттєвого перегляду освітньої політики – формування економіки знань. Розвиток ринкових відносин у всіх сферах суспільного життя впливає на необхідність формування конкурентоспроможності вищих навчальних закладів.

Але проблема в тому, що більшість учбових закладів України збудовані ще за радянських часів по типовим утилітарним проектам. Крім того, учбові заклади постійно піддаються негативним впливам політичної кон'юнктури (напр., відсутність достатнього фінансування на поточні, капітальні ремонти та переустаткування помешкань, постійне урізування територій ділянок, злочинне відсуджування споруджень та будівель, що належать учбовим закладам та т. інш). Така ситуація не сприяє підвищенню конкурентоспроможності ВНЗ не тільки у плані створення візуального естетичного образу навчального закладу, але й у плані створення креативного просторово-предметного середовища.

Загальновідомим є той факт, що просторово-предметне середовище має важливе значення для формування особистості, її всебічного розвитку. Саме тому, дослідження зв'язку між конкурентоспроможністю ВНЗ та можливості просторово-предметного середовища підвищувати її – задача досить важлива в умовах наростаючої конкуренції між ВНЗ.

Конкурентоспроможність ВНЗ визначають як готовність надати освітні послуги в інноваційному режимі з використанням сучасних інформаційних технологій та ноу-хау.

Фахівці підкреслюють взаємозв'язок понять «конкурентоспроможність» і «креативність» у системі відносин «Особистість - освітня установа - ринок праці». «Креативність» як здатність людини до творчої професійної діяльності, конструктивного нестандартного мислення та поведінки, до усвідомлення й розвитку свого досвіду є основною складовою поняття «конкурентоспроможність». Таким чином, у сучасних економічних умовах «креативність» і «конкурентоспроможність» перебувають у тісному взаємозв'язку й найбільше повно відображають рівень готовності випускника ВНЗ до майбутньої професійної діяльності.

Зазначимо, що креативність, в основному, визначається тим, у якому середовищі розвивалася людина, наскільки це середовище стимулювало творчість, підтримувало й розвивало індивідуальність людини. У сучасному світі необхідні середовища, що спонукають до творчості, іграм уяви, взаємодії, експериментам та інтерактивним презентаціям. Інтер'єри, що впливають на органи почуттів, - продумані з візуальної, акустичної, тактильної точки зору –та дозволяють як зосередитися, так і розслабитися. Створення таких креативних середовищ особливо актуальне саме для учбових закладів.

Підкреслимо, що предметно-просторове середовище містить у собі все, що оточує студентів і викладачів: будівлі інституту і його факультетів у цілому, навчальні кабінети, науково-дослідні лабораторії, навчальні майстерні, бібліотеку із читальним залом, спортивні споруди й майданчики, актові зали, їдальню, сходи, вестибюлі, гардероб, територію навколо корпусів, гуртожитку і т.д. Облаштованість предметно-просторового середовища в аспектах ергономіки, естетики, гігієни, доцільності, зручності, необхідності має позитивний або негативний психологічний вплив на взаємодію суб'єктів освіти, підсилює або послабляє канали комунікації, сприяє або пригнічує пізнавальний і професійний інтерес й особисте самовираження майбутніх фахівців.

Ця сфера створює умови для певного вибору як навчально-пізнавальної діяльності, так і моральної поведінки, а значить, сприяє або не сприяє включенню студентів (викладачів) в особистісно-діяльнісний процес, творчу діяльність.

Таким чином, можна стверджувати, що створення креативного освітнього середовища у ВНЗ впливає на мотивацію навчання студентів, залучає їх до різноманітних видів самостійної роботи, внаслідок чого підвищується рівень знань, умінь, навичок майбутніх спеціалістів, набувається досвід творчої діяльності, формується ціннісне ставлення до професійної діяльності, а отже підвищується якість підготовки майбутніх фахівців.

Таким чином, створення креативного просторово-предметного середовища у ВНЗах сприяє підвищенню їх конкурентоспроможності не тільки завдяки створенню позитивного іміджу, а перш за все, за рахунок підвищення мотивації до навчання, творчого потенціалу як студентів так і викладачів, активізації соціальної та наукової діяльності.